

Beretning ved formanden Christian Jürgensen ved Sydslesvig-Konferencen den 4. marts 2017

Kære Gæster både nord- og sydfra

Som formand for det sydslesvigske samråd vil jeg gerne byde jer velkommen til samrådets årlige sydslesvigkonference her i 2017 og jeg vil komme ind på de ting, som vi har haft på dagsordenen i løbet af det sidste års tid.

Hvis I lige nu sidder og tænker over, hvorfor det lige skulle være denne dag i dag, den 4. marts, der blev valgt som dato, kan det bl.a. være for at markere, at den 4. marts er den dag, hvor man i 1848 fik almindelig valgret i Frankrig – store fremskridt i demokratiets navn, og demokrati kræver samtale, og den samtale håber jeg vi alle kan få i dag – både under punkterne og i pauserne.

Det var i øvrigt også den 4. marts tilbage i 1972, hvor den daværende danske statsminister Jens Otto Krag bebuder, at der skal være folkeafstemning om dansk medlemskab af EF.

Og lige som EF og senere EU jo har fået flere nye samarbejdsaftaler, så har samrådet også .. uden sammenligning i øvrigt.

Dog har vi i modsætning til EU ikke valgt at kalde det en traktat eller en forfatning, men en samarbejdsaftale, for at understrege, at der er tale om selvstændige organisationer der sidder i samrådet.

Samrådet har med andre ord fået nyt grundlag fra og med 2016, og vi har nu haft 1 år til at afprøve dette nye format.

Og jeg tror at jeg med god grund kan sige, at vi er mange der er meget tilfredse. Møderne fungerer godt, der er en god og åben dialog, også selvom vi naturligvis ikke kan være helt enige hver gang. Men egentlig synes jeg vi har været overraskende enige.

Men hvad er et samråd egentligt?

Der er faktisk 2 forskellige betydninger af ordet samråd, hvis man ser nærmere efter i ordbogen:

1. det at drøfte et bestemt spørgsmål med nogen og i fællesskab finde en løsning
2. forsamling af personer der i fællesskab varetager eller udtaler sig i bestemte sager

Vi har været gode til det med at finde en løsning i fællesskab, synes jeg, men mindre gode til at udtale os i bestemte sager, måske fordi det ikke helt er vores opgave, selvom det er noget af det, vi skal se på i dag.

For at styrke samrådet har man besluttet at vi nu mødes 6 gange om året i stedet for 4 gange, og det kan virke som en detalje, men det betyder, at vi dels kan nå flere emner, og flere aktuelle

emner, og det betyder også at vi forhåbentlig får knyttet de gode kontakter, som samvær også kan medføre.

Derudover vælger samrådet fremover for en toårig periode en formand og en næstformand, hvorimod formandskabet hidtil gik på skift hvert år.

Men desværre kommer der nogle gange sager, som lige pludselig eksploderer, og det oplevede vi i slutningen af sidste år, hvor den triste nyhed kom om rotation på posten som generalkonsul her i Flensborg. Trist, fordi vi alle var – og er – glade for, tilfredse med og så stolte over vores nuværende generalkonsul.

Og jeg vil gerne her, både som formand for samrådet, og som helt almindelig sydslesviger, foran flest mulige sige at vi har den største respekt for din mangeårige indsats, og den diplomatiske, men dybt engagerede tilgang til alle forhold her i det sydslesvigske.

Vedrørende forløbet kan jeg fortælle, at vi i samrådet en lørdagaften den 17.12.2016 fik præsenteret den ide, at der skulle skrives et brev på vegne af alle organisationer, og det resulterede så i en rodet proces, som både blev misforstået og brevet som blev sendt den 19. 12. 2016 var iøvrigt også uheldigt formuleret. Jeg kan kun sige, at vi har lært af dette, og at tingene ikke skal gå så hurtige, at vi ikke når at få alle formuleringer vendt, så der er bred enighed om disse.

Vi må nok vænne os til, at denne slags sager kommer til samrådet, men at vi ikke altid kan udtale os i alle sager; for som ordsproget siger: Hastværk er lastværk.

Senest ser vi så sagen om statsborgerskab, som egentlig også er en sag, som samrådet kan drøfte, og som vi vil drøfte, når det bliver mere aktuelt.

Efter min opfattelse skal samrådet ikke til at udtale sig om stort og småt – for vi er ikke en organisation, vi er et samarbejdsforum, som rent faktisk eksisterer siden 1971. Så når et politisk parti i Danmark kommer med en opsigtsvækkende markering om, hvor man kunne tænke sig grænsen i fremtiden, så er det helt fint, at f.eks. SSF og SSW klart melder ud, hvad de synes om dette.

Det var det med "at udtale sig i bestemte sager", den anden definition af samråd synes jeg passer godt til det, jeg nu vil komme ind på, nemlig det at drøfte et bestemt spørgsmål med nogen og i fællesskab finde en løsning.

Nemlig Christianslyst

Med henblik på dette synes jeg vi kan konkludere, at det med at finde fælles løsninger kan vi være gode til – også selvom det er svært, også selvom vi sikkert stadig kan opleve masser af udfordringer.

Vi har i hvert fald gjort alt hvad vi kunne for at finde frem til en fælles løsning på det andet, helt store emne i Sydslesvig for året 2016, da det kom frem, at SdU ville sælge Christianslyst.

Det var en overraskelse for mange, og reaktionerne kom da også ganske prompte, i form af udsagn som "det kan da ikke passe", og vi mangler "gæsteværelser", som det hurtigt kom til at hedde.

Der var samtidig også en forståelse for, at SdU havde siddet med en stor udfordring og som selvstændig organisation også har retten til at afgøre, hvad de vil arbejde med – og de vurderede i SdU, at det ikke var deres kerneopgave at drive denne lejrskole med de udfordringer, der ligger i dette.

Som altid var Sydslesvigudvalget god til at tage denne situation op og fik etableret en god dialog mellem Grænseforeningen, Skoleforeningen og SdU, som sammen med udvalget fik etableret en midlertidig løsning, som kunne sikre at Christianslyst kunne fortsætte i en 2 årig periode.

Samtidig blev der i regi af Samrådet nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, som bl.a. skulle undersøge alternativer til Christianslyst.

I udvalget deltog

- de foreninger der er tilsluttet SSF,
- Skoleforeningen,
- SSF,
- SdU,
- biblioteket
- og Grænseforeningen.

Udvalget har holdt i alt 5 meget omfattende møder, hvor vi bl.a. har set på aktivitetsstatistik og interviews, og hvor vi selv har været rundt for at se på alternativer som f.eks. Tydal, Skipperhuset i Tønning, muligheder på Slesvighus og Ungdomskollegiet i Flensborg.

I den forbindelse havde vi i udvalget også stor glæde af den nye projektorganisation, "Oplev Sydslesvig", hvor projektleder Katrine Hoop tilbød at hjælpe med en kortlægning af, hvad det er gæsterne på Christianslyst søger og er glade for – både til brug for det fælles projekt om flere gæster til Sydslesvig, men altså også til brug for vores analyse af hvad der er det gode ved Christianslyst som lejrskolested.

Med den udvikling der er i afholdelse af lejrskoler i Danmark er der et stigende antal klasser, som gerne vil samtidigt afsted, og altså til samme destination, og det betyder at der ofte er brug for flere pladser end dem der rent faktisk eksisterer på de nuværende faciliteter, .. med undtagelse af Christianslyst altså.

Vi er mange, der har fået en god forståelse for, hvor vigtigt en lejrskole som Christianslyst er, og naturligvis også et mødested, som kan tilbyde overnatning i så danske rammer som muligt her syd for grænsen.

Det ændrer dog ikke på, at driften er en udfordring, og som vi siger i udvalget, så er der også fremover et tilskudsbehov for denne del af tilbud i Sydslesvig.

Nu er udvalgets arbejde færdigt, og vi har på samrådets møde i februar afrapporteret og fremlagt en model for forlænget fremtidssikring, dvs. at vi også for år 2019 og 2020 sikrer driften af Christianslyst, dermed gives der mest mulig tid til at få etableret et alternativ.

Der er nu lagt op til, at de forskellige organisationer skal give et konkret tilsagn for et bestemt tilskudsbeløb, som man forpligter sig til i den 2-årige periode og meget tyder på, at det finder man frem til inden for de næste 2 uger: der er i hvert fald fremrykket møde i samrådet mandag den 20. marts, hvor vi forventer at have den endelige løsning på bordet.

Det står så også klart, at vi vil etablere en ny arbejdsgruppe, som skal se på strategien for fremtidens gæsteværelser – et helt nyt udvalg, hvor der skal tænkes kreativt og på tværs af nuværende rammer, for ellers kommer vi ikke rigtigt videre!

Vi skal jo ikke stå i samme situation om nogle år igen, så det er med andre ord en engangsforestilling, nu hvor vi fælles går ind i dette, for at finde ud af hvor og hvordan der fremover skal drives lejrskole og gæsteværelser i Sydslesvig.

Måske der skal bygges noget nyt, måske der kan købes et kursuscenter, der ligger mere centralt i Sydslesvig, måske nogle eksisterende bygninger kan ændres – i hvert fald må vi holde øjne og øre åbne, og alle sammen bakke op om Christianslyst med kurser osv., for jo mere vi selv bruger det, jo mindre bliver der behov for tilskud.

Vi vil naturligvis også sørge for, løbende at orientere Sydslesvigudvalget om, hvad status er.

Tak til Sydslesvigudvalget

I det hele taget vil jeg afslutningsvis gerne takke Sydslesvigudvalget for deres store støtte, og ikke bare den økonomiske støtte, men den rådgivning og opmærksomhed, vi får, og de mange møder, der holdes med muligheden for både formel og uformel dialog – på vegne af alle i mindretallet tak for de mange besøg, besigtigelsesture osv. og vi håber på fortsat mange besøg, så længe grænsen ligger der, hvor den ligger (!).....

En anden ting, der lige kan fremhæves her i dag, hvor vi også skal tale sprogpolitik og hvad der knytter os sammen som mindretal, vil være de mange aktiviteter, vi nu har på vej til de nye i mindretallet, nye medlemmer i vores foreninger, og for den sags skyld også nye medarbejdere, der skal lære mest muligt om hvad det vil sige at være dansksindet her i mindretallet.

Derfor har samrådet også fået udarbejdet en liste over 8 konkrete initiativer, hvoraf nogle allerede er etableret, og de sidste bliver fordelt her i foråret, så vi fra sommeren har 8 forskellige områder, hvor der tilbydes aktiviteter, f.eks. i form af velkomstfester, busture, kurser i det danske og fælles møder i forsamlingshuse mv. Det er vores ønske, at disse aktiviteter skal fremme forståelsen for det danske, og også give nye medlemmer af mindretallet en bedre tilknytning til det danske liv i foreningerne.

Så de mange aktiviteter vil vi følge tæt, og kunne måles på dels hvor mange der kommer til de forskellige, og hvad man får ud af dem.

En rigtig god ting i den nye samarbejdsaftale er muligheden for, at man i slutningen af mødet kan få lov til at spørge ind til enten emner, der har været drøftet, eller emner, man også ønsker opmærksomhed og/eller svar på.

Det bringer mig frem til at takke de sydslesvigere, som møder op til samrådets møder – enten for at følge debatten eller for at stille spørgsmål og få svar: det er dejligt at se jer, og det gør møderne mere livlige og givtige.

En anden god ting er den årlige Sydslesvigkonference – som jo ikke behøver være en lørdag, og som ikke behøver at være her, men som skal sikre to ting: dels at vi kan fortælle, hvad der foregår og er foregået i Samrådet, og dels at vi kan få ideer, input og inspiration til vores videre arbejde.

Dagens program

I dag tager vi fat på 2 af de store områder, som samrådet skal se på ifølge den nye samarbejdsaftale, nemlig fælles mission og vision samt fælles sprog- og værdipolitik.

Det er store emner, som vi naturligvis skal dykke ned i på mange måder, og den dialog vi skal have, vil sikkert vise mange, ja mangfoldige aspekter at tage højde for.

Derfor er det godt vi har hele dagen – og at vi også kan mødes lidt uformelt i løbet af dagen, dvs. brug nu pauserne også til at hilse på dem, du måske ikke taler med i det daglige.

Sådan en konference som denne i dag kan jo også benyttes til at lære andre sydslesvigere at kende, ud over at nyde godt at Jaruplunds gode værtskab.

Jeg håber derfor, vi kan huske den 4. marts 2017 som dagen for en god Sydslesvigkonference. Tak for opmærksomheden og samrådets næstformand, Jon og jeg tager gerne i mod spørgsmål.